

Oponentský posudok habilitačnej práce

PhDr. Alexandry Kastelovej, PhD. : Diagnostika v špeciálnopedagogickom poradenstve

Posudzovaná práca má polyfunkčný charakter , spĺňa kritéria vedeckej monografie, ale v prípade potreby aj vysokoškolskej učebnice vzhľadom na veľké množstvo informácií, ktoré obsahuje. Je to rozsiahle dielo, má 380 strán, veľké množstvo tabuliek, grafov a obrazov, čiže sprostredkované poznatky sú náležite znázornené a ilustrované. S uznaním môžem konštatovať, že doteraz pre pracovníkov v špeciálnej edukácii, v poradenstve ako aj ostatným záujemcom nebola ponúknutá tak dôkladne a na vysokej odbornej úrovni spracovaná publikácia. Pochvalu si zasluhuje najmä vedecký jazyk, ktorý autorka použila pri pomenovaní špeciálnopedagogických javov a procesov. Napriek náročnosti riešenej problematiky práca je napísaná zrozumiteľne pútavo a dobre sa číta. Prácu veľmi dobre ilustrujú výsledky výskumu, ktoré ju robia presvedčivou.

Autorka rozdelila predkladanú prácu do jedenástich kapitol, ktoré pokrývajú oblasti postihnutí a narušení v rámci špeciálnej pedagogiky. Pochvalu si zasluhuje aj skutočnosť, že autorka rieši aj problém porúch autistického spektra, ktoré sú v špeciálnej pedagogickej diagnostike málo rozpracované. Dávam autorke na zváženie či by nebolo vhodné v budúcnosti rozpracovať aj problematiku mimoriadne nadaných a talentovaných jedincov, keďže sa jedná o jedincov mimo pásma normality a majú špeciálne edukačné potreby. Podľa môjho názoru v časti „testy inteligencie“ by bolo vhodné upozorniť, že tieto sú predovšetkým poznávacím a merným nástrojom psychológov.

V súvislosti s teoretickými východiskami , by stálo za zváženie, či v budúcnosti k ním nepriradiť aj teóriu informácii, respektíve informačného kolobehu a v ňom možných vyskytujúcich sa prekážok , ktoré môžu sťažovať transformáciu informácie na poznatok.

Veľmi pozitívne hodnotím snahu habilitantky o globálny pohľad na možnosti rozpoznania signifikantných znakov, špeciálnopedagogických javov a procesov v rámci edukácie v škole a mimo nej. Zároveň si uvedomujem, že pri takomto prístupe sa môže vyskytnúť obrovský počet problémov, ktoré v rámci jednej monografie nie je možné obsiahnuť.

Posudzovanú prácu hodnotím veľmi pozitívne ako snahu o ucelený pohľad na problematiku špeciálnopedagogickej diagnostiky. Zrejme v budúcnosti bude ešte široká diskusia tak v rámci odboru ako aj medziodborová, potom bude možné zodpovedať viacero otázok.

Habilitačná práca doktorky Alexandry Kastelovej spĺňa požiadavky na postupové práce tohto druhu, preto po úspešnej obhajobe navrhujem menovanej priznať titul Docent v odbore špeciálna pedagogika.

Prof .Dr. Štefan Vašek, CSc,

